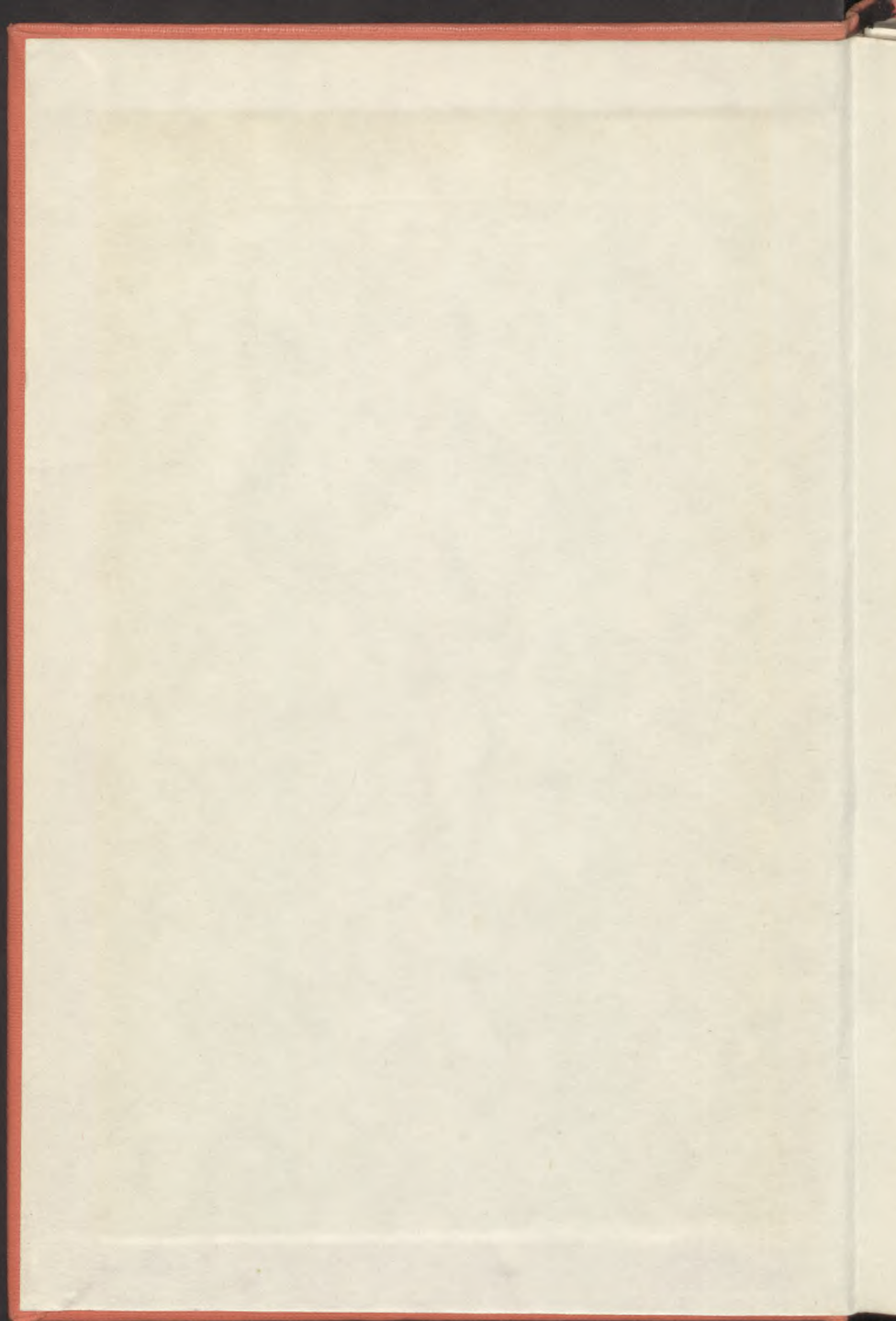
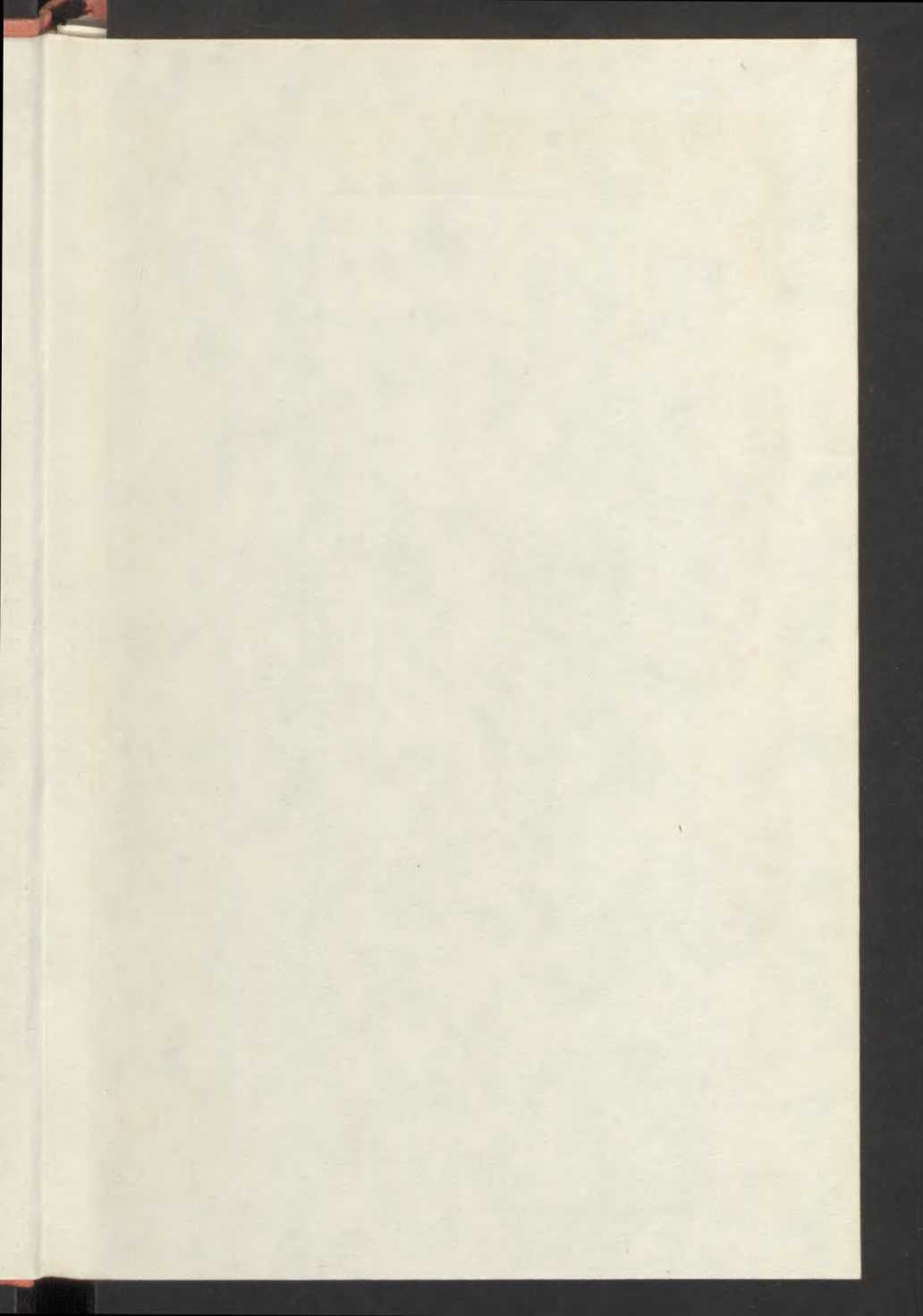
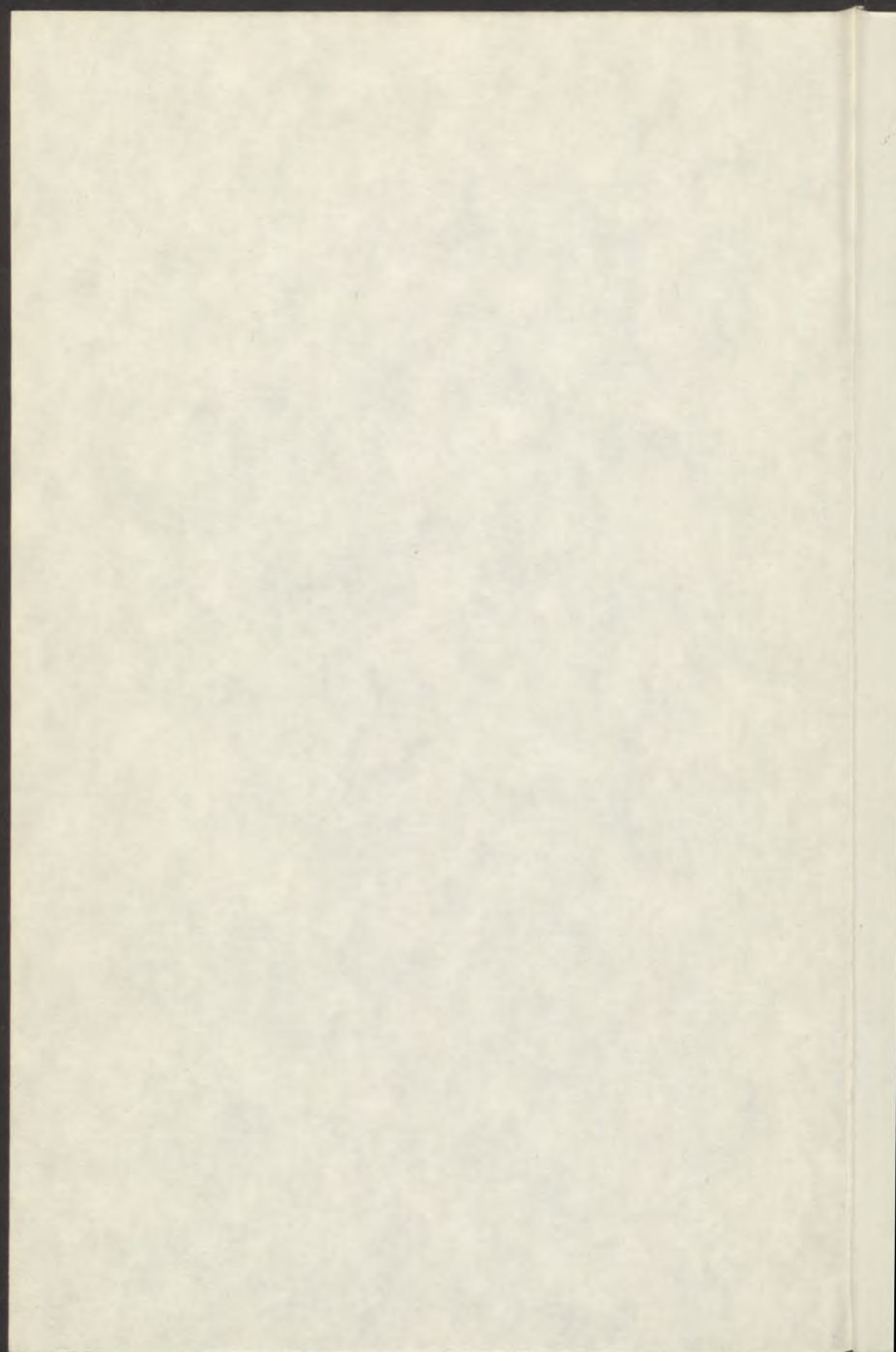

MB
92.215

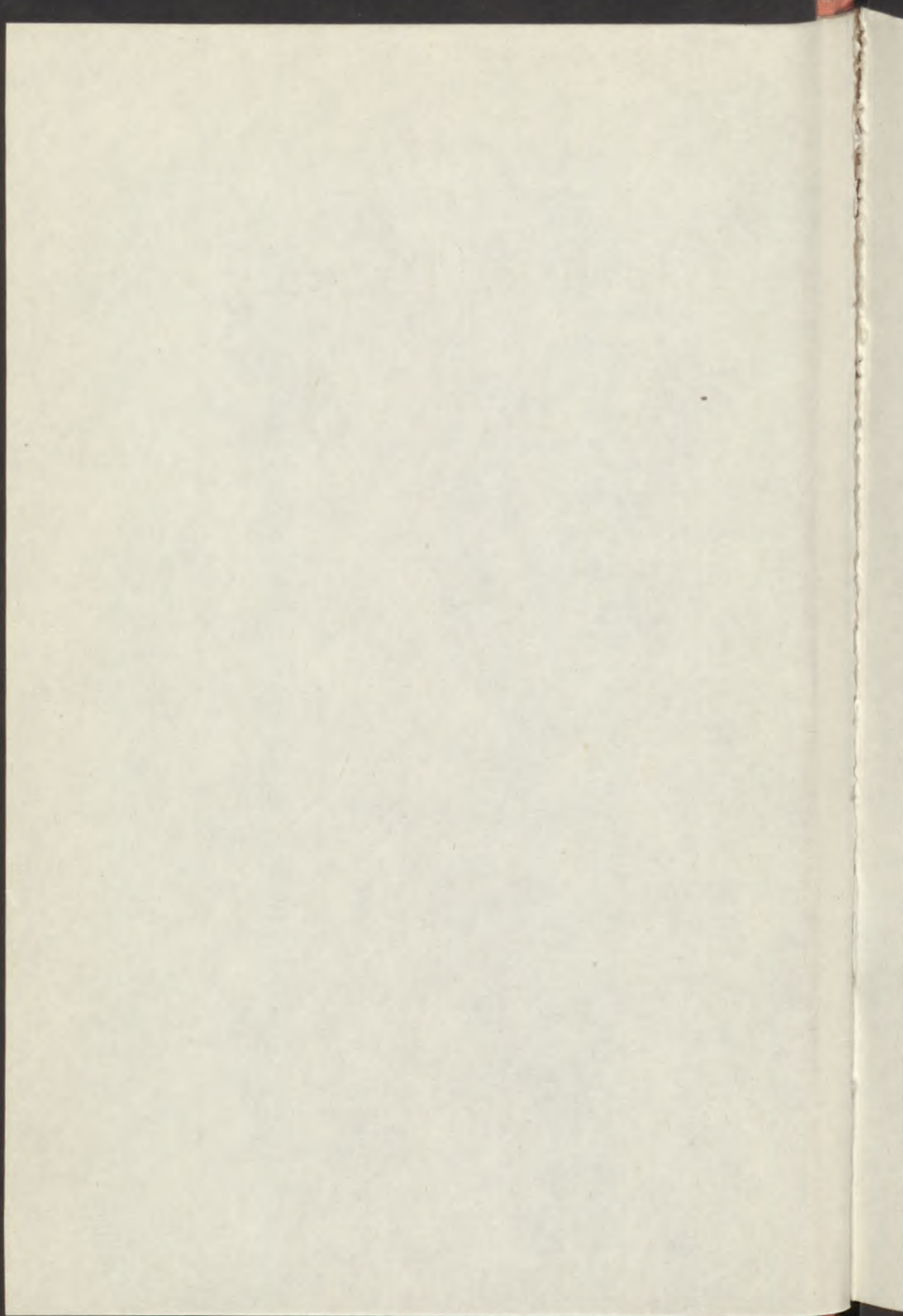

Utassy József
Áve, Éva!

Utassy József
ÁVE, ÉVA!

Magvető Kiadó, Budapest

© Utassy József, 1981

MB 92.215

1981

Szerellemhajnal

longer order 2

Koratavas

Föllázad a víz éjszaka
csörömpöl a tél ablaka
inal a hó s hajnalba már
zöld aknára lép a madár

Kilőtt harckocsik a sziklák
napsugár-sorozat ropog
emelt fővel és mezítláb
szeretőmhöz gyalogolok

Hurrá

Szaladj, ha akarod látni, fuss!
Kitört a fák forradalma!
Szaval a száműzött Március!
Jégkirályt lincsel a Tarna!

Március! Március! Március!
Lángok a barackfaágon!
Láng, lobogó lila láng! Fiúk,
dobjuk rá a nagykabátom!

Március, gyönyörű Március!
Szeretlek százezer éve!
Ki merne utadba állni?! Fuss!
Március, szerelmem: érv be!

Pofon

Mert Emmát mellbe csípi:
leken Bivaly tanár úr
két akkora pofont, hogy
ötszirmú rózsaláng gyúl
helyén, s a pöttöm ember
nekiesik a padnak.

Csönd lesz. Moccanni sem mer
az osztály. Csak az ablak
párkányán ottfelejtett,
félszemnyi kockacukron
tülekedő darázsraj
zavarja meg a csendet.

Most egy paradicsommal
púposra megrakott,
kofás szekér nyomában
kullog, s mint a nagyok,
hátra csapja kezét és
szentségel szerfölött.

Így jön haza haragvón,
s lábujjai között
fel-felpipál a por, míg
azon tűnődik el:

Bivaly tanár urat hol,
mikor, hogyan s mivel
kólintsa főbe, s aztán
beérje ennyivel,
vagy nyúzza meg s a bőrét
kitömje sebtiben?!

Villog a sok villanydrót.
Ablak ragyog. Tető
tündöklök és fölötte
rezseg a levegő.

Micsoda évszak

Zöldül az árok
porzik az út
harsog a topolyafa
szól a kakukk

Füstlilium nyit
pernye havaz
pattog aranylik
hamvad a gaz

Távvezetékek
húrjait egy
csöpp síheder szél
pengeti meg

Habzik a fürtös
orgonalomb
fényzuhogásban
túr a vakond

Vedlik a vén puhí
dolga csupán
nézni a gyapjás
felleg után

Héja kereng fönn
percek alatt
megrohamozza a
fecskecsapat

Elnyeled őket
fényteli ég
összenevetnek a
szőke csibék

Micsoda évszak
még a magas
drótkerítésen is
úr a kakas

Sárgarigófűtty
cinke-öröm
pók-szerelem a
függönyökön

Dália jázmin
petrezselyem
illata hál a
kedvesemen

Élni szeretnék
Élni Igen
Emberül élni
végre hiszen

azt se tudom hogy
(élve talán?)
hova temették
édesapám

kit nem a rák, nem:
FEGYVER ÖLT MEG
árva maradtam
s anyám özvegy

És belereszket
majdnem elájul
ha a suhanc szél
blúza alá nyúl

Diridon

Hangya bizsergeti, oly parázna:
diridon-dondiri-diridon!
Ím, darazsat fog éjszakára,
zúgdos a kandzsi tök virága,
cinkosa ciklámen, lilium.

Nőktől karcsú az alkonyat ma:
diridon-dondiri-diridon!
Kis ugrabugra mellük labda,
sétás, estike combjuk csapda,
liliomcsapda, tűzlilium.

Dondiri-diridon-dondiri:
ki-ki a párját hogy viszi!
Diridon-dondiri-diridon:
szív dobog át a fahídon.

Rezeda-álom

Zsong a libapást, zsong,
kék harangvirág bong,
piros szitakötőt fogtam:
megvagy, Ifjúságom!

Jaj, rezedá-álom,
remegtet halálom,
lány és tízéves az Isten,
ujjait számlálom:

Merkur, Vénusz, Föld, Mars,
Jupiter, Szaturnusz,
Uránusz, Neptunusz, Plútó,
s tizedik a Nap: fuss!

No madárijesztő,
vigyen el a kórság:
ide azzal a kabáttal,
s irány a menyország!

Magasan röpülnek,
nyílhegyek a fecskék,
csillagokra aggatják föl
a függönyös estét.

Vihar előtt a réten

Lenyúlt egy villám a földre,
karjába kapta a csöndet.

Szemet húnyt az ég, de látták
s beleremegtek a nyárfák.

Körben, a dombokon túl,
hét harang bronz kondul.

Sürög a szél s a boglya
laza fonatú kontya

kibomlik lobogva-égve
s szálanként szédül az égbe.

Tépik a lovak a hámot.
Mennydörgés. Kalap kóvályog.

Reccsen a karja egy gallynak
s ráfeketednek a varjak.

Fűz alá futnak a lányok,
szoknyájuk suhog a szélben,

s a dombok hajlatából
utánuk ered a zápor.

Kenderáztató

Néhai menyecske: cukornádszál
ahogy a vízből partra röppen.
Hajlong, nem leli ám a ruháját!
Melle növekvőn majd lecsöppen.

Jaj, mi meg hattyúpásztorok, hárman
tülekedünk egy fűz ablakában.
Egymás hátán a Nap, a Hold és Én!
Kukucskálunk a levelek résén.

Zöld láz

Arra, hol a Tarna ered,
szállnak pillangó levelek
pirosan, sárgán.

Bokor füttyöget. Zöld lázban
remegek a rezedásban:
szeress, Devlász Lány!

Durúzsollak, darázsollak.
Kereshet már anyád: hol vagy,
bronzkori drágám?!

Kék szoknyádat ágra veted,
harangozzanak a szelek
litániát ránk.

Hálám ha van, szürke hála:
hajad ősze széna szála
míg a világ áll!

Cigány kikelet

Lina, Szabina, Nánika
combja fekete tátika.

De nálam ám a kék bibe!
Lengünk. Lilán a semmibe.

Irány: Pétervására!

Úgy indul ez a költemény, hogy
kerékpárom nyergébe pattanok,
s usgyí,
ki a falumból,

irány: Pétervására,
ahol kéttornyú már a templom.

De nem az oltár elé
suhanok térdepelni,
az én Istenem a Kakas vendéglőben
trónol:

konyakos kupicák közt
kong értem krinolinja.

Dicsértessél hát mindörökké
huszadik évem pincér Marikája,
mert visszeres lesz majd a lábad,
s hol lesz az én darázs tekintetem

hervatag melledről,
bedagadt bokádról!

Viktória

engem veled
téged velem
kitüntetett a szerelem
kitüntetett a szerelem

bimm-bamm bimm-balabamm bimm-bamm
bimm-bamm bimm-balabamm bimm-bamm

ezen a hosszú betűvert soron te lépdelsz
ezen pedig – mindig mellédszegődve – én

bimm-bamm bimm-balabamm: piros!
bimm-bamm bimm-balabamm: hogy zúg!

leng! bong! jaj csupa hang!
virágvasárnapi harang
a szoknyád.

IMÁDLAK

Szerelemhajnal

Te fölkelő-nap-arcú!
Hajadba hálni jár az éj.

Te tavirózsa-kedvű!
Szép vagy. Beúszom érted.

Csurog a fény majd rólam!
Körülcsooglak: nyílj ki.

Virradó Szerelmem!

Fejemet lehajtom:
koronázz meg engem.

Termékeny éj

Virágporos szél jár a kertben.
Szeretkezik vele a mák.
Sziromszoknyája földre lebben,
s magát megadva, önfeledten

hajlongja át az éjszakát.

A szűz

Addig-addig játszik velem,
egy éjjel haragomban
beugrok majd az ablakán
hónom alatt a holddal.

Fákat altat a szél

Fákat altat a szél,
álmos lombú fákat.
S én most ébredek rá:

nagyon szerethetlek,
ha már a sálam is
integet utánad.

Tüzem, lobogóm!

Lobog tulipán szoknyád,
leng liliomláng sálád,
szikrás szél fúj, s lobot vet
hajad is: csupa láng vagy!

Élek-halok a fényért,
égj hát, gyönyörűm, lángolj!
Tüzem, lobogóm vagy már.
Lobbantsd rám ifjúságom!

Egészségedre: Krisztina!

ha hóval hullna is ruhád
kimájusítanád szobámat
mert te magad vagy a virág

s

n

i

n

c

s

vázám sincs
karcsúbb tenálad

Egy pillanat rögzítése

Szoknyád alá szalad a szél,
csókolja combod, térded,
s ott, ahol állsz, a járdaél
föl-föltündöklik, és egy

sereg csupaszem kis kavics
sarud körül ragyog, örül,
boldog most mind, hogy nézhet,
les a kirakatablak is,

mögötte rúzsok, krémek
tolongnak, s gondolatban
fut, fut, habosan fut feléd
egy dundi babaszappan!

Tündér ámulat vesz körül.
S egy kisleány kezéből
fülig-pirult-szemérmesen
tovalibeg a léggömb.

S hogy megtorpan egy nénike!
Valaha szép volt. Szőke?
Rád néz, aztán a semmibe:
maga elé tünődve.

A hírlapos, ki tudja jól,
hol ölt ma bicska, bomba...
egy árva szót se szól. Figyel:
lélegzet-visszafojtva.

S a szél, a kis szoknyavadász,
diadaltól ragyogva
elsündörög. Nyomában egy
szájtáti tökmagocska.

Csönddel cserepezve

Csönd
Csend-Csönd
Csönd-Csend-Csönd
Csönd-Csend-Csönd-Csend

Ki innen! El innen!

Zuhan a lift. Lépcső.
Utcák, hidak, terek.

Keresztülugrosva
a városra zúdult
dirib-darab eget:

suhogok hozzád, te!
s a küszöböd előtt
nagy, tüdő formájú
felleget lihegek.

Nyiss ajtót! Nyiss ajtót!

Csönd
Csend-Csönd
Csönd-Csend-Csönd

Tücsökvillanycsengő!
Círpeld föl!! Círpeld föl!!!

Hogy kibírjam!

Hajad sötétje ébred, este lesz.
Nyílnak az utcai lámpák.
Fényük megistenít: ablakkereszt
dönti vállamra árnyát.

Szobám cella.
Rám fillérek vigyáznak.
Képzelt karórámon fluoreszkál a számlap.

Hogy nélküled mégis kibírjam itt:
előhívom csókjaink negatívjait.

Hófehérke

Tudom is én már: ki volt, ki nem volt!
Mintha mesében, minden úgy történt.
Még szoknyája is hol volt, hol nem volt.
Ragyogtuk egymást: virág, verőfény.

Csemete férfi voltam még, diák.
De már a csókja szárba szökkentett,
ha elkapott a kikeleti vágy.

Gyere világgá – sírta –, szöktess meg!
Mondom, mese volt. Pedig megtörtént.

Később jöttek is érte a törpék.

Van egy világ

1877

Kikeletek

Havazz,
tavasz!

Te
pelyhes pünkösdi
tél!

Kakukkszavas!

Mint a világ:
fölfegyverezve minden ág!

Avass
katonáddá:

Tavasz!

Örökzöld Földem!

Májusom!

Cigány Virágárusom!

Kikiáltó

Ez a hajnal,
meg ez a jó lila levegő,
ez éljen.

ÉLJEN A JÓ LILA LEVEGŐ!

No meg a komp.
S itt ez a kis tolakodó nő.
Ó ő.

ÉLJEN A KIS TOLAKODÓ NŐ!

S üdv neked út.
Ha vízi, ha földi, ha égi:
mindegy:

ÉLJEN AZ ÚT, A VÍZI, A FÖLDI, AZ ÉGI!

És aki vár,
aki nyugtalanabb, mint a tenger,
ő ám,
a szeretőm,
a csuromkékszemű.

Ó, ÉLJEN MINDEN SZOKNYÁS, MINDEN NADRÁGOS EMBER!

Ezüsthíd

Monika Bayernek

kapcsold
ki
melltartód
szépem

hadd
ússzanak
a
szerelmes
medúzák

heverjenék
a
homokra
kéken

tudja
meg
mindenki
reggelig

holdfényes
bólyák
a
melleid

Nudista strandon

Végre
kifeküdhetek a fényre
meztelenül,
ahogy megszülettem!

Zúg a zöld,
pereg a homok.

Csiklandozzák egymást
a lábnyomok.

Egy kisiút kerget a tenger.
A csöppség tapsikolva szalad,
végül elgáncsolja egy hullám.
Kánikulát kacag a Nap.

Csudajó!

Fúj a seszínű,
viszi a szürkét.

Medúza dereng:
víz alá merült
miniatűr ég,
tengericsillag kék napernyője.

Néhány kilométerre innét:
ásítoznak az ágyúk,
pisálnak a hadihajók,
s az égre otromba
torpedót emel
a zsiráfdarucsorda.

Micsoda béke van,
micsoda béke.

Mégis:
szép itt, csakazértis!

Egy karcsú lány áll a parton.
A szél zászlós hajába kap.
Karján kosár hold aranylik.
Combja között megy le a Nap.

Van egy világ

Csörgőre húzva hajnalunk,
sörhab csipkézi éjszakánk:
van egy világ itt általunk!
S honunk helyett egy félhazánk.

Kerekíti a telehold
szemünk esteledő tavát.
Miasszonyunk, szomorúfűz
tükrözteti ott szép magát.

És testet ölt a szerelem,
mert nem égi bútor az ágy!
Mégis, mikéntha felleget
vonulnának az éjszakák.

Angyali üdvözet

Szárnyam havát küszöbödről
a szél elhordja reggelig.
Ne félj! – rúddal áll a Göncöl
csillag-tükörképedhez is.

Tél

Bent: szeretőmmel gordiuszi csomóban.

Kint: Nagy Sándor karddal a hóban.

Ő is,
mi is:
ébren!

Ezerkilencszázhatvanhét
decemberében.

Áve, Éva!

Legendák lánya, te édesvízi
csókjaink partján delelő Szűz:
nézz vissza, láss végig az úton!
És dicsértessél, mert beleőszülsz.

Mert beleőszülsz, én édes párom,
Isten se óvja már azt a tájat:
vércsével pillog az ég, fölöttünk
sasok körözik a pacsirtákat.

Elangyalodnak minden ördögök.
Kék tavon szürkehályog a pára,
szemed villámlik, gyomrom mennydörög:
éhes vagyok a Tilalomfára!

Végtelenül

Tenger,
istenemre,
tenger!

Minden mozdulata
hullám.

Hol
én borulok,
hol
ő
borul
rám.

Renget,
ágyéki csónakon
ringat.

Szürkül,
hajnallik,
lassan kivirrad.

Illegális nászéjszaka

Olyan sötét van itt már,
mint egy pasztásdobozban.

Fekszem hanyatt az ágyon.
Fekszel hanyatt az ágyon.

Kint, a betonküszöb alól,
hallucinált tücsök dalol.

Ujjad között, leégve lakkig,
cigarettavég csillaglik.

Megszívod. Látom a melled.
Alatta két nagy árnyéksarló.

Nem beszélünk. Dunnánk felleg.
S vonul az ágy lassan, virrasztón.

Illegális nászéjszaka!
Hajad arcom holdudvara.

Testünkön csillagok teremnek,

– Jó?

– Jaj, nagyon!

- Szeretsz?
- Szeretlek.

Holdfény és porpaplan.
Horkol Magyarország.

Magányos vonatfüty.
Alszol. Megcsókolom szád.

Csönd. Ciripel a csengő.
Ásítva nyit kaput

a jámbikus léptű
öreg házmesternő.

S te félálomban morgod:
húzd föl hatra a csörgőt.

Abortusz után

Szemed égi csordakútján
holló szemöldököm verdes.

Hol a gyerek?!
Beleugrott!

Ropogtatja ránk a holdat,
mennyei savanyúcukrot.

Ne sírj.

Derengők

Hatalmas este van,
holdas.

Szél
fú,
hogy
hajladozhass.

Félsz,
ahogy derengő blúzod
melleden összehúzod.

Melegedj
leheletemnél,
mintha általam lennél.

Minket,
virágom,
le nem győznek!

Szarvas-szemeid bőgnek.

Őszülünk.
Hullong a rengeteg.

Termő ág,
fiamat rengeted.

Csókkal szítom én hamvadó ajkad!

Csillag zúg,
ropog az ősz alattad,

Az én kicsi fiam

Lent,
Magyarország égaján hagytam:

verjen félre
egy nagyharang szoknyát,
rúgja zeniten,
köldökmagasban
követelje, hogy világra lopják,

mert Ő:

az eljövendő
ondó,
ősömig,
az összejtig hiú,
legeslegkisebbik fiú,
halálnak is jövendőmondó,
pöttöm,
horizont alatti Hamlet,

kezében huzatos koponyámmal

az én üvöltő,
kicsi fiam lesz!

A szerelem szélén

Légy a szerelem szélén is bátor:
szeress engemet, Horváth Erzsí!

Mert a lebillent mérlegű ágyon
nincs többé játék.

Már fiam is csak a hinta álom
lengeti hozzád.

Sorsom örökség: tág a világom,
szűk Magyarország.

Mit akar itt ez a kéz a számon?
Csillagi csöndet emberi tájon?!
Hogy ami fáj, szótlanul fájjon?

Költő vagyok én: magyar költő!

Csak ami szívemen tollászkodik,
az röpül el az én számról.

Szeress engemet, Horváth Erzsí:
légy a szerelem szélén is bátor!

Majd összeterelem kis családom,
aklok melege szobánk belengi,
s tested fűvére, én édes párom,
kicsapom tíz ujjam legelni.

Csak légy mindenek szélén is bátor,
és szeress engem, Horváth Erzsi!

Fellegajtó

Íme: a szerelem szentháromsága!
Dómért dörömböl a fellegajtón.
Óbálvány mered az új, pogány párra.
Térden az ország! Kőért sóhajtón.

Szerellemijesztő

Szodomából szalajtott asszony,
Icuja három kívánságnak,
dugárú a gyönyörpiacról,
méhkirálynőm, te virágállat,
ezen a holdig hímporcs esten:
szerellemijesztő Budapesten!

föltámadásig sarkon álló
arkangyal, himvesszőn harsonázó,
körúti tündérkedő fillér,
fillérkedő körúti tündér,
kinek én vagyok ma éjjel újra
csillagmilliomos fiúja!

Várva-váró

Mélyebbre innen hova hull ember?!
Összefektetsz egy váróteremmel.
Kölyökálomra a kerekektől!
Várni mindarra, ami ma sem jön.

A szerelemtől végleg eloldva

A szerelemtől
végleg eloldva
ugathatsz rám, mint
ebek a Holdra.

Melled lampion-
fénye mellett
nem leli apját,
sír a gyermek.

A szerelemtől
végleg eloldva:
borulok gyászba,
fekete gondba.

Hamis jegyben

Gurítsd világgá karikagyűrűd!
Bitang fém ujjad aranya. Gyűlöld.

Zengjenek hozzá himnusz, bármit:
szemét az úrben a gyémánt is.

Hamis jegyben jársz. Léted is talmi.
Szabadságodat vissza kell adni!

Derekamról a sziszegő szíjat
ha nyakam köré bűvölöd: sírj csak.

Te legutolsó magántulajdon:
szerelem gyűrűsférge vagy, Asszony!

Hány karátos az éj, mit az úr küld?!
Legyen Szaturnusz fényköre gyűrűnk.

Csengés ezüst emléke száll

Tél! palotádnak padlósa füst, köd,
nem golfozik ott egér dióval,
ezüstöt hallok én, színezüstöt,
dehogy száncsengő halkul a hóban:

harminc ezüst ez, szétgurulóban!

Ne suhogj hozzám hollóselyemben,
hol leszek én már, mire kivirrad!
Hars kakasokkal, mint ama reggel,
Pilátus pendelye virít csak.

S rongyaim várnak rád a veremben.

Veronikon

I

Keríts két karoddal körül,
hogy az egek tornya mögül,
s tócsák, tavak tükre alól:
mellem két szomszéd várának
nagy udvarát ne süsse Hold!

II

Én asszonyom, kendőcske szentem,
bocsásd meg nekem a keresztfát,
derekad oltáráról felejtsd el
kerítő két karom! Szeress más.

Mert harminchárom évgyűrűmet én
eladom Szaturnusz abroncsáért
egy kupec istennek: a Hit hegyén.

Fakul a bíbor? Ontsatok rá vért!
Óriás rakéta-körmenetből

keresztfám Húsvét Holdján mered föl.

Ének virág helyett

Vujosevič Slobodankának

A tóba fecske csókolt,
és hogy pillogott az én szeretőm!

az én szeretőm,
aki dombjairól
holdbeli málnával kínált meg.

Mert úgy van ám, jaj:

ha nem magával,
akkor minek is kínálna mással
férfit egy nő –

egy nő,
akinek csillagokkal
nyílik a combja.

Ó,
emberek,

amikor velem a homorú heverőn

Ő
hempereg:

innen döngetett vénuszi dombján,
s túl az ősködök menyecskekontyán
úgy ruganyoznak a göndör terek,

irígylenek
az istenek.

Tördeld, idő, a tornyokat!

Ha bábeli,
ha bizánci.

Gyere,
Szlobodanka,
gyere:

csak blúz alatt dzsámi a dzsámi!

Untatnak Allah néhai
nagyhatalmának
kőrakétái.

Ásításom a müezzin odva.

Gyere,
Szlobodanka,
gyere:

csak egy ujjal érints meg engem,
s lekondul csípődről a szoknya!

És dícsértessék az Ohridi Tó,
ha néma is a csillagok bronza.

Struga, 1973

A kör átváltozásai

Hula-hopp-karika, szeretóm köldöke, jeggyűrű.
Pisztolycső, puskacső, ágyucső mielőtt eldördül.

Fabatka aranyból! korona, rupia, frank, yen,
font, ...
Lila lyuk a tarkón, homlokon, végül is mindegy hol.

Nézzétek: karomon gyászszalag növekszik! Lassan
már
oly nagyra tágul, hogy ráhúzhatjátok a Földre is.

Csak tudnám, mit akart üzeni nektek egy öreg
ponty
a nagyvásárcsarnoki siralom-akváriumból!

Immár tizest lő

Ezen a szélbe bugyolált bolygón,
e méregzöld, megkergült Földön,
mit keresel te köztünk mosolygón,
mondd, mit akarsz itt: szerelem, álom,

e mozgósítható világon!

Énekeimre Isten is ráúnt.
Futnék, de gömbölyű Földön hova?!
Huzatosak a lőtéri bábuk:
tizest lő immár a kiskatona.

Csillagvirágváza

Nagy Lászlónak

Pokoljáró Arkangyalod
küszöbömre tetted,
kicsinosítottad nagyon,
hogy beleszeressem.

Szemöldöke patkó,
szeme beszakadt tó,
tekintete rúgás rajtam,
lűktető holdsarló.

Cimpáin a függő
repedt csikócsengő,
melltartója szétvált földgömb,
csillagra derengő.

Hogy zúg az út! Bátyám,
minden fán harang van.
Félreverik a világot!
Ágyamban az Angyal!

Szája, mint a dögkút...
Fél a Hitehitvány!
Mellén borzong a papíros.
Én írok, Ő diktál.

Ökörnyárson forog a Föld!
Hét nap és hét éjjel
ropja már a fergetegezt
szikra a pernyével.

Ég a bálnazsíros tenger,
zöld óceán zubog;
micsoda halászlé készül!
betonút bugyborog,

pityereg a pingvines part,
tolong a hegy, a domb,
megkergül a „bárányos ég”,
tüzes tehénkoloñp

hull a pacsirtatojásra:
rántotta lesz a dal!
a pilóta égrekozmál,
propeller-láng hadar,

s megered a kék levegő,
zuhog, zuhog, zuhog:
piros kardvirágba dőlnek
a virágárusok,

s izzik az isten sisakja!
dómkupola duhog,
indul a korom-körmenet,
s forog a Föld, forog!

tornyok törnek: ó, csillagász,
szemed párkányára
négy égtájról csörömpöl a
CSILLAGVIRÁGVÁZA.

Szaturnusz-jegygyűrűm
ujjamon megolvad:
SZERELEM SZERELEM
jaj, szerelem, hol vagy,

hol vagy, te bimbó-erejű?!
Szétfeslik az ököl,
s fejem fölött, mint kihamvadt
csontcsillag tündököl.

Mert

kinyílnak a mézőntő virágok,
majmok rugóznak csünve nőtt spirál-fán,
bársony dívány a domb, s felbőg hiányod
a paradicsomi párzásból, Ádám!

Piros pánt rajtam

Sikolyig szított szén, szemem:
micsoda tűz vagy, értelem!

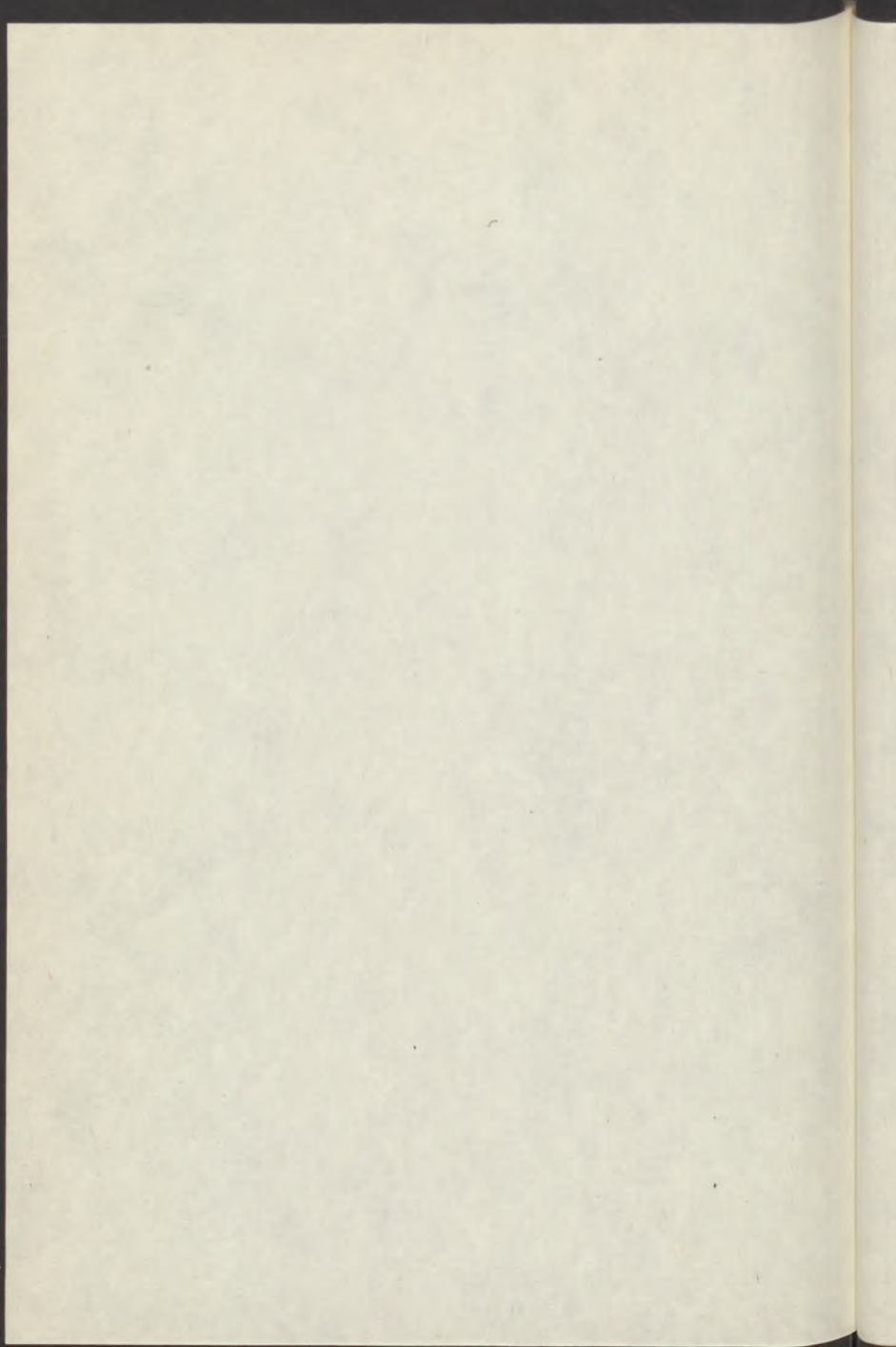
A körémhűlt, merevedett
abroncs-világegyetemet
rámforrósítja lángod:

piros pánt rajtam! átfog,
s húsom, akár a bronz, ragyog,
s ifjan emberré borzadok.

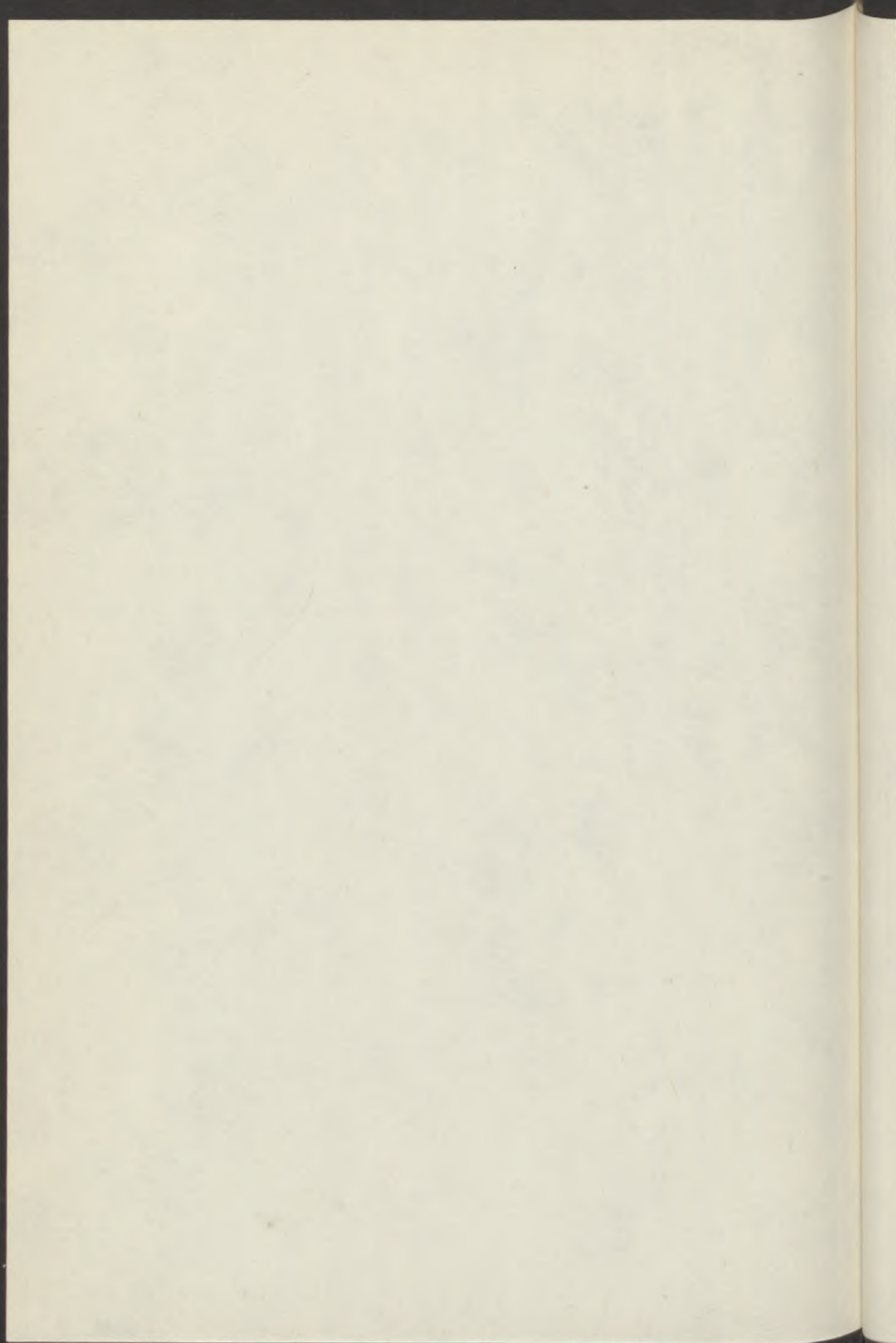
Szólogathatsz már, Szerelem,
nevemet súgva százszor:
kitámolygok a mellbimbók
rengő holddudvarából,

és részegen, és józanul:
írnom kell! addig írnom,

míg föl nem száll kék terhével
galambfehér papírom.

Fekete trón

Kérem!

én eddig hallgattam csak,
mert jól tudom, mi lesz a sorsa
a szeleburdi szilvafákon
kék csillaggá robbant rügyeknek.

Mondják, mikor az ózdi kórház
műtőjében Kiss Margit megszült:
barkát borzolt a szél, s az utcán
kizöldültek a vasporos fák.

Ám alighogy a réz kilincset
lábujjhegyről – így ni! – fölértem:
ifjú házunk szemét kilőtték,

s lekalimpált a kis kakukk is.
Anyám összesöpörte az időt,
én meg kidobtam a szemétre!

Sirató

A hugomnak hosszú, szőke haja volna.
Míg fészülködne, én a tükröt tartanám,
s incselkednék vele: csúnya vagy, nem tetszel,
barátnőid szebbek... – Hadd haragudna rám!

A taknyosan is szép, csöpp csintalan öcsémnek
csúzlit csinálnék, s ha csörrenne az ablak:
magamra vállalnám a kis mesterlövésznek
találataiért kijáró jutalmat.

Vasárnap délelőtt – nehogy még rajtakapjon! –
valami kedveset füllentenénk anyámnak,
s elcsalnánk a Papát: meséljen újra arról,
hogyan menekült meg Ő, s hogy pusztult el a Század.

Akit a gyász felöltöztet

Sírhat, akit a gyász
öltöztet föl, sírhat!

Ki zuborgatja szép
arca tengerszemét
özvegy Kiss Margitnak?

Katonaköpenygomb,
kétszázezer csillag!

Én nem tehetek arról,
s ő sem tehet róla,
ha elengedném kezét:

a Föld is elforogna
szép lassan alóla.

Kit koldus hazámnak hívok

Anyámnak hősi halott a párja,
méhe a szerelem hullaháza.

S hogy belefojtsák a szót a gyávák,
ajkát iszonyú csókra zárták.

Megszült hát engem: forradalmat.
De nekem minden bordám kardlap!

S anyám – kit koldus hazámnak hívok –
mert a megváltó krajcár hiányzik:

kiül a gazdag világ sarkára,
s homlokán sorsom harmonikázik.

Ismeretlen katona

Országok Sisakja!
Sisakok Izsákja,
regiment regrutám!

Sortüzekkel terelt,
hadak útjára vert,
csillagközi bakám!

Csipkebokorugróm,
remény romvitéze,
kit bronzzá vezényelt
egy őrült Ábrahám!

Kiért sírhatok én,
kiálthatok, miként
bárányvér fű után!

Ha meg is testesülsz:
szellem vagy! Messze tűnsz.
Hetvenhét pecsétes
pokoli parancs vár!

Kulacs rum részege,
fagy szalmaözvegye,
didergő bakancspár!

Látomásos Ősöm:
káprázat havának,
havak tengerének
szalajtott katonám!

Sisakország fia:
patron pro patria,
csurompiros csatám!

Istenre esküszik,
s Pilátus piacán
harmincezüstködik
rongy bajtársad: Hazám!

Légy pogány, keresztény:
ott függsz a távcsöves
puskák célkeresztjén,
hajnalok hajnalán!

Bükkszenterzsébeti
senkim, jézus krisztus:

Apám, Édesapám!

Fekete trón

Vonóit én a nagybőgő éjnek:
térdemen török rózsét a fényhez,
zenét gyűjtök rád, piros zenét,
énekek énekét, tüzek tüzét,
rádlobbantom a muzsika-máglyát,
rezes csontjaid bandája előtt
recsejenek a karnagyí pálcák,
s legyen áldott a tűz piros hite,
ama nagy tábortűzé, mielőtt

egy abrak zabért Fritz Schischak lelőtt:

világíts, Papa, világítsd ki Te
a temetőt, a bakatemetőt,
mert ha egy öreg muzsik gyűjt fáklyát,
elfűjja Isten annak a lángját,
ha ő nem, elfűjné a balti szél.
Sírról csak azok tudnak, kik ássák!
Magukat gyásszal megkoronázzák,
s lesznek egy halott helytartói és
fekete trónra ültetett árvák.

A fürjfutású

El,
eltűnt,
eltűnt a fürjfutású,
eltűnt a fürjfutású öregasszony,
el a falumból,
el,

el mire hazaértem.

Hogy tündököl a temető,
bölcsők, bölcsödék távlata.

Rengess csak,
rengess,

te üregesedő
ráncok tengere:

Nagymama!

Az eget nézem, a felleget,
s mintha a föld suhanna,
a Föld suhanna el veled:

Utassy Barta Zsuzsanna.

Senki Földjén

Ritmusa van a krumpliföldnek!
Sormetszetei fehér zsákok.
Hazajöttem! Itthon is jöttment:
Senki Földjén örök Napszámos!

Nincs életed, Édesanyám, nincs.
Már jegenyésedik magányod.
Égig növekszel hajladozva.
Rádfehérednek mind a zsákok.

Fényes kapád ha én fogom föl:
dombon a napot kettévágom.
Zörögj, zörögj csak sárga csontú
halál a kukoricásból!

Ősz fa

Adjatok ennek a fának nevet:
szállni tanít egy fészek énekét,
s ő tartja fölém reccsenet-kék
dómkupolád is, szúette mennyezet!

Adjatok ennek az ősz fának nevet,
ha kinek mersze van, keresztelje meg!
Nékem szavaktól üres odú a szám:
ma kaptam tőle tízezer levelet.

Már tudom, én a gyermeke voltam,
csillaggal érő s hulló gyümölcs,
kit szemmel tart a szőlőhegyoldal,
s kiért fölnyúl a nagyárnyú csősz.

Naplemente

A nap szétfeszíti térded,
s megerőszakol a halál.
Holdasul arcom, ha nézlek.
Alkonyodol, Édesanyám?!

Árnyam ijesztő nagy így is,
hátha a föld alól fénylesz?
Nyurgulhatok én már éig,
mama, itt olyan sötét lesz,

arcom, minden sejtem elfogy,
sarlósodik, suhog sárgán,
sikolyélesre fen a szél,
s hozzádsötétülök, mama!

Várj rám.

Magyarország!

Világ Világa,
Szerelem Kápolna-virága,
Nekem
Édes Egyetlenem,
Hazám,
Te Drága!

Kérdezd Illés kocsisomat,
honnán mennydörög e fogat,
mért is tértem meg-vissza hozzád,
mind kiforgatva sírodat:

Magyarország!

Én,
a te fényed,
napkeleti vőlegényed,
kit elcsaptak a háztól csúnyán,

ím,
itt fekszem rádvirradva,
pannon melled málnás csúcsán,

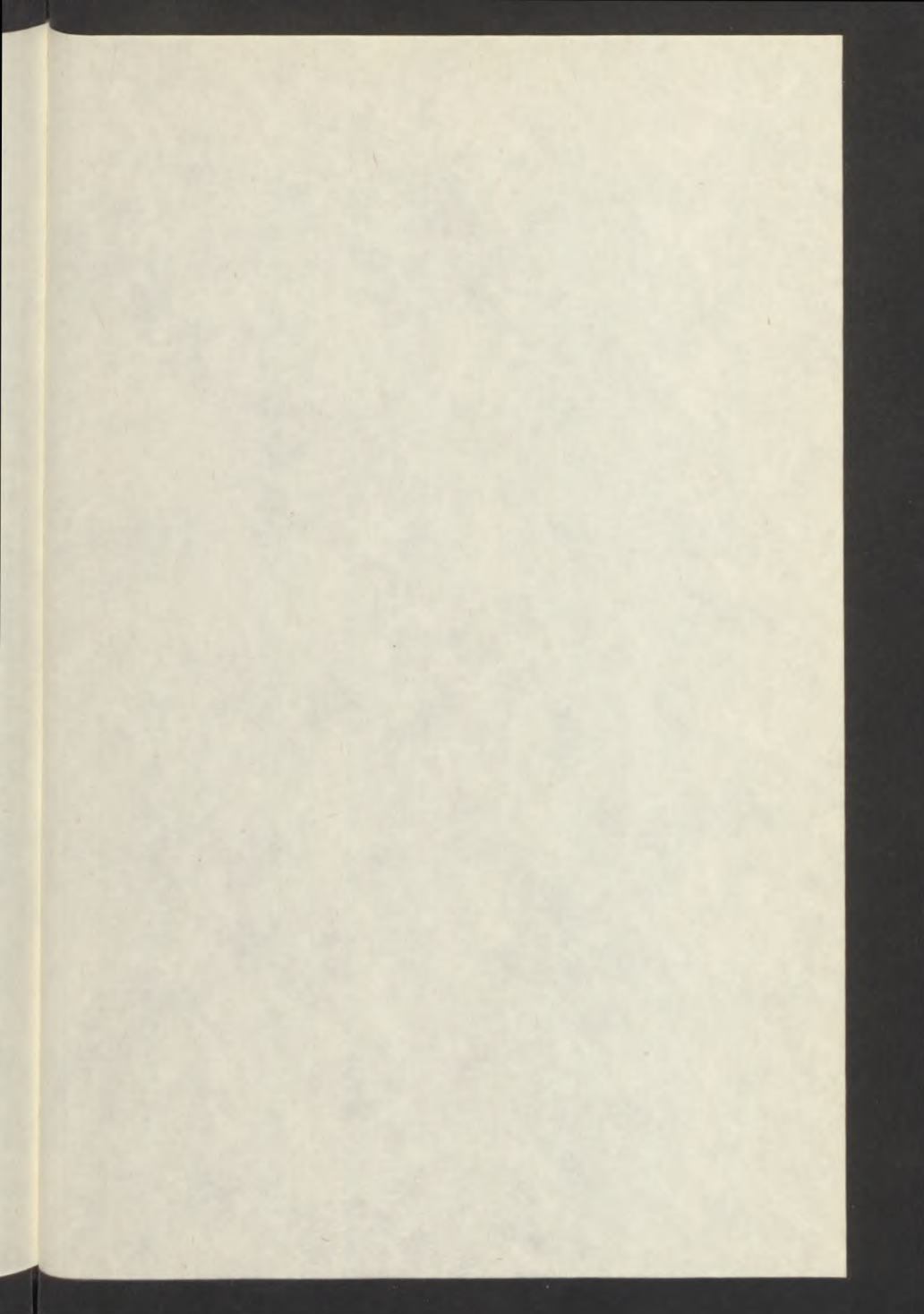
hogy combjaid holtágában
ülnék tort kesergőn:
Hadak csillagporos Útján
pirosra vált kendőm,
pirosra vált kendőm.

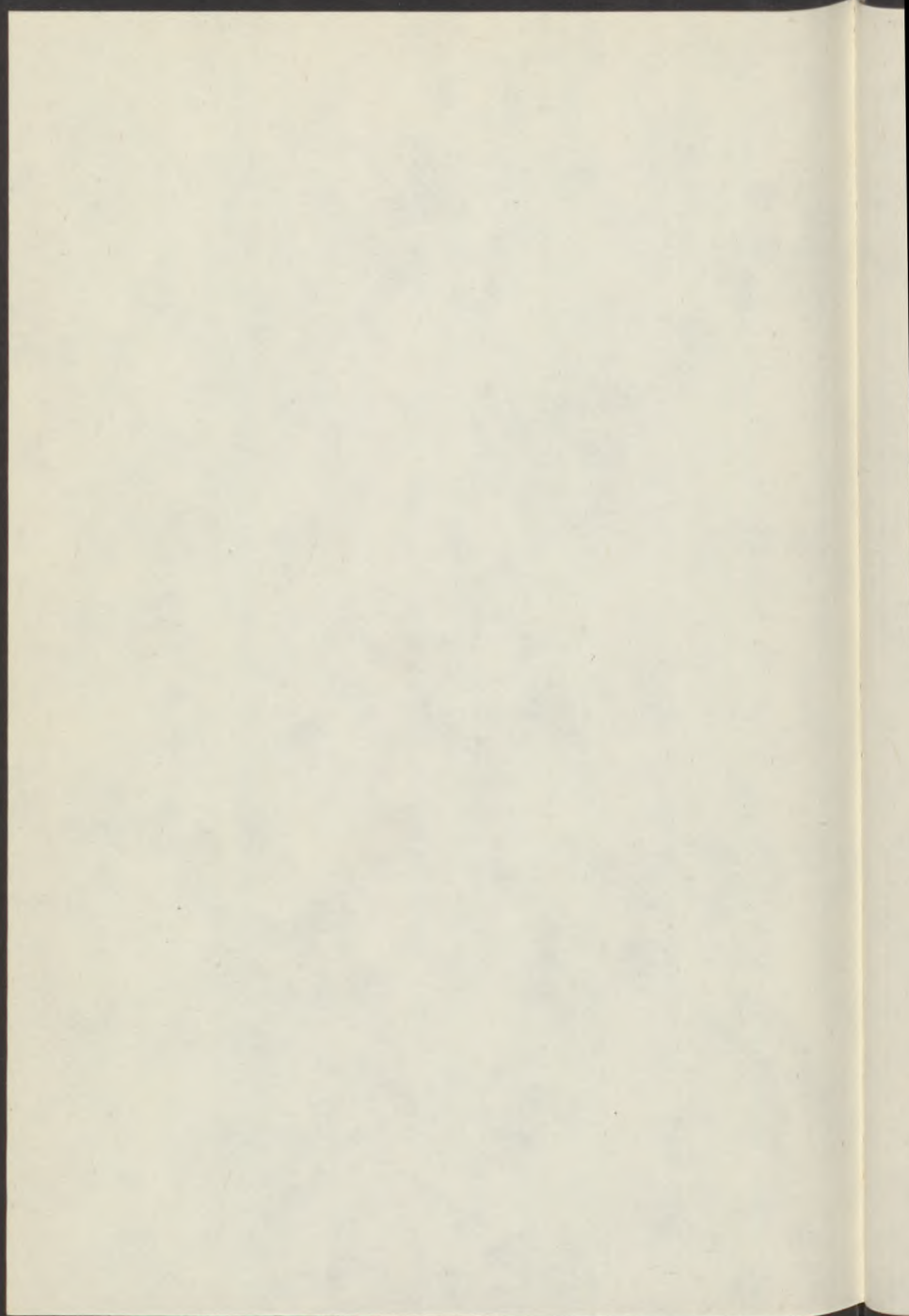
Ha százszor is kitagadnak,
én temetni el nem hagylak:
kihívón
keresztbe fektetlek a síron!
sárig szomorúfűz hajad
tíz ujjal vidítom,
tíz ujjal vidítom.

Micsoda kilátás nyílik tűzhányó melleidről!

Vakon is látom:
én az oltár előtt,
te az oltár mögött,
virágom, virágom.

Úgy
ölelsz át,
sejtjeim fájnak,
hátadba körmeim holdvilágárkot vájnak,
ezeregy fényévnyi sáncot
mai,
holnapi bizáncok
ellen,
hogy védj magad:
Szerelmem,
Szerelmem Kápolna-virága,
Nekem
Édes Egyetlenem,
Világ
Világa.

Tartalom

SZERELEMHAJNAL

Koratavasz	7
Hurrá	8
Pofon	9
Micsoda évszak	11
Diridon	14
Rezeda-álom	15
Vihar előtt a réten	16
Kenderáztató	17
Zöld láz	18
Cigány kikelet	19
Irány: Pétervására!	20
Viktória	21
Szerelmhajnal	~~22~~
Termékeny éj	23
A szűz	24
Fákat altat a szél	25
Tüzem, lobogóm!	26
Egészségedre: Krisztina!	27
Egy pillanat rögzítése	28
Csönddel cserepezve	30
Hogy kibírjam!	31
Hóféherke	32

VAN EGY VILÁG

Kikeleték	35
Kikiáltó	36
Ezüsthíd	37
Nudista strandon	38
Van egy világ	40
Angyali üdvözlét	41
Tél	42
Áve, Éva!	43
Végtelenül	44
Illegális nászéjszaka	45
Abortusz után	47
Derengők	48
Az én kicsi fiam	50
A szerelem szélén	51
Fellegajtó	53
Szerelemijesztő	54
Várvaváró	55
A szerelemtől végleg eloldva	56
Hamis jegyben	57
Csengés ezüst emléke száll	58
Veronikon	59
Ének virág helyett	60
A kör átváltozásai	63
Immár tizest lő	64
Csillagvirágváza	65
Mert	68
Piros pánt rajtam	69

FEKETE TRÓN

Kérem!	73
Sirató	74
Akit a gyász felöltöztet	75
Kit koldus hazámnak hívok	76
Ismeretlen katona	77
Fekete trón	79
A fürjfutású	80
Senki Földjén	81
Ősz fa	82
Naplemente	83
Magyarország!	84

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ

Felelős kiadó Kardos György

Dabasi Nyomda 80-2024 – Budapest–Dabas, 1981

Felelős vezető Bálint Csaba igazgató

Szcdte a Nyomdaipari Fényszedő Üzem (809169/80)

Felelős szerkesztő Vilmon Gyula · Műszaki vezető

Sebestyén Lajos · A kötetet Romhányi Katalin

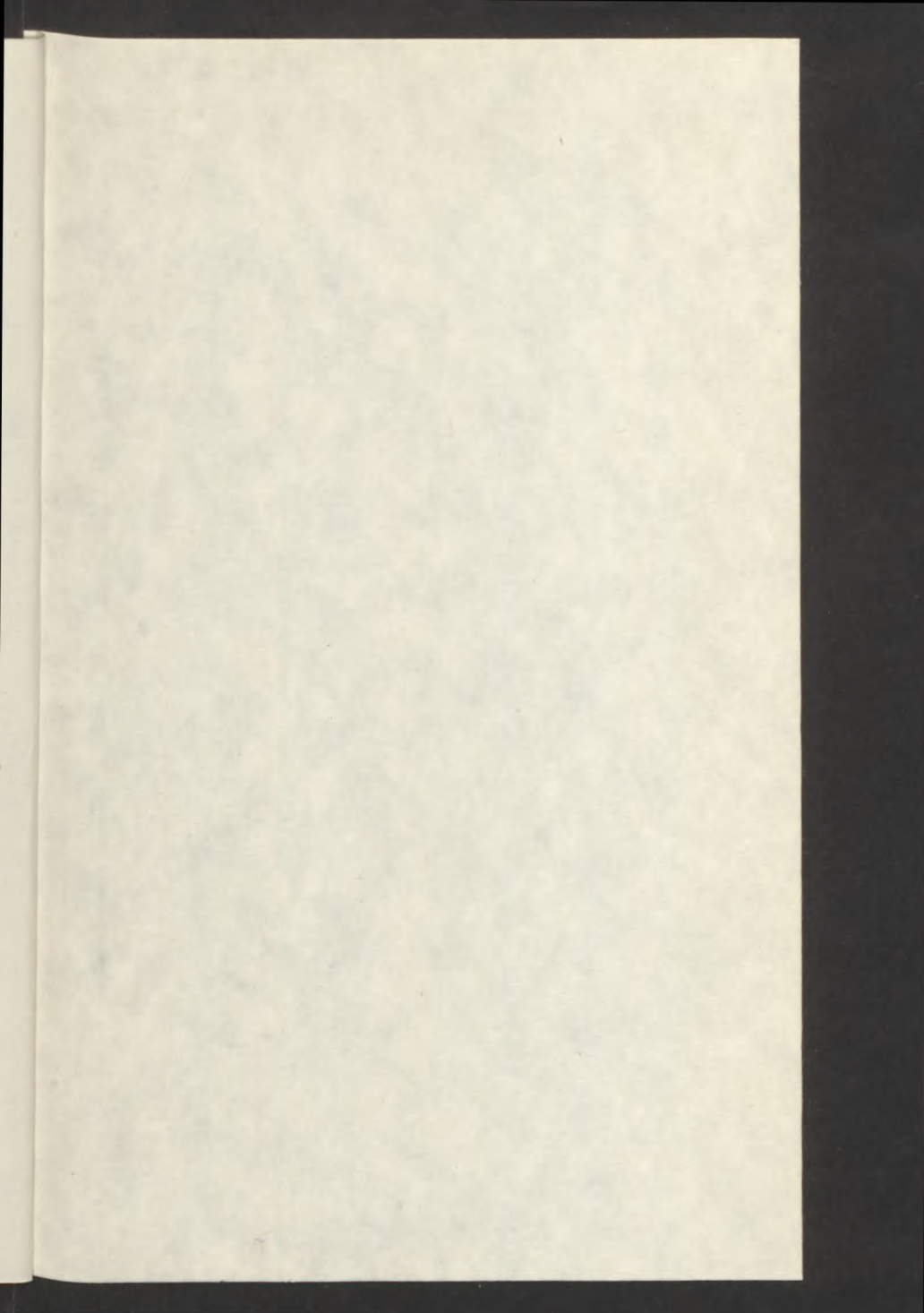
tervezte · Kiadványszám 4900 · Megjelent 4,6 (A5)

ív terjedelemben, Baskerville betűtípushól szedve

MA 3869

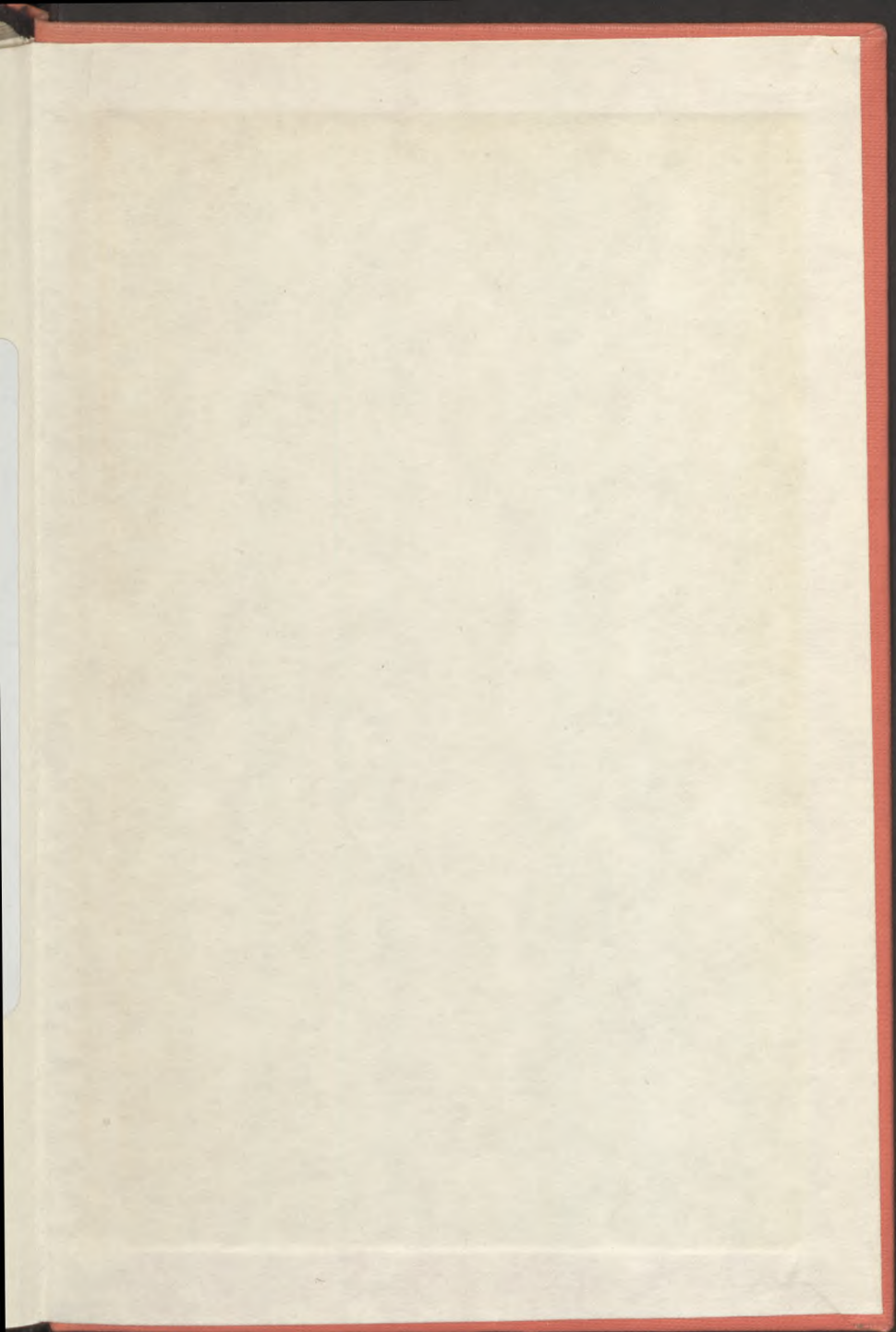
ISBN 963 271 458 x

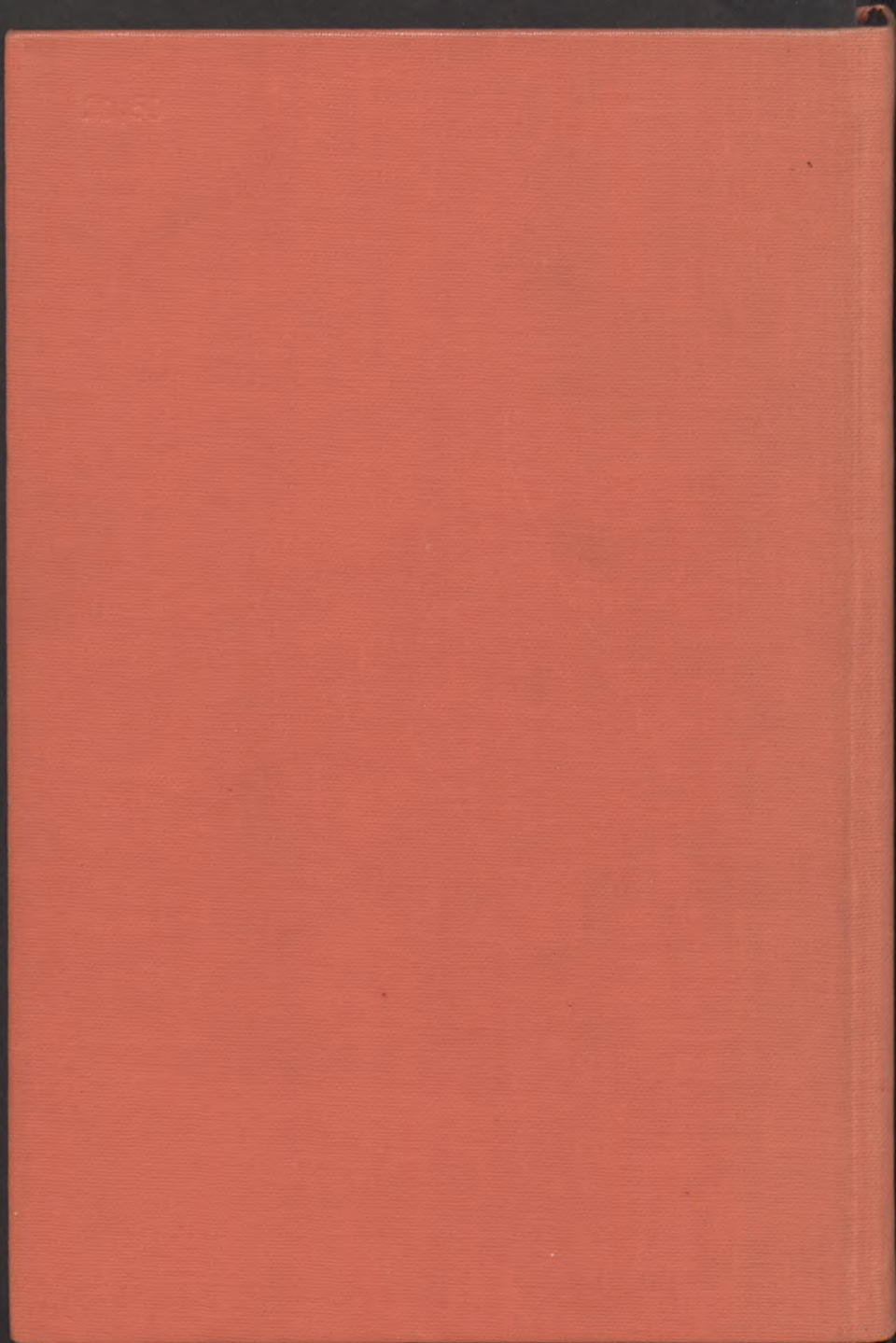

4012

Utassy József • Áve, Éva!